

Ігнатова А. О., Медведчук В. В., студентки,
Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту,
Факультет менеджменту та логістики,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Миронець О. М., старший викладач

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ АВІАПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН

У зв'язку зі стрімким розвитком повітряного транспорту питання перевезення тварин авіаційним транспортом стає все більш актуальним. Сучасні умови збільшення кількості авіаперевезень в комерційних та туристичних цілях ставлять перед авіаперевізниками підвищені вимоги, що полягають в необхідності дотримання норм гуманності по відношенню до тварин та забезпечення умов, які б не заважали роботі персоналу та комфортному перевезенню пасажирів.

На сьогодні правовою основою перевезення тварин різними видами транспорту є Європейська конвенція про захист тварин під час міжнародних перевезень від 13 грудня 1968 року, а перевезення тварин авіатранспортом здійснюється на основі: Повітряного кодексу України від 19 травня 2011 року № 3393-VI, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил транспортування тварин» від 16 листопада 2011 року № 1402, Наказу Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу» від 30 листопада 2012 року № 735 (далі по тексту – Правила), а також правил повітряних перевезень авіаперевізників.

Відповідно до глави 2 розділу XII Правил, транспортування собак, котів, домашніх птахів та інших домашніх тварин має здійснюватися за умови одержання дозволу перевізника під час бронювання до початку перевезення. Тварини обов'язково мають бути належним чином розміщені у контейнерах або клітках і мати чинні свідоцтва про вакцинації та довідки про стан здоров'я, дозволи на ввезення в країну призначення чи транзиту. Тварини повинні бути чисті, охайні та не мати неприємного запаху. Перевізник має право визначати спосіб перевезення і обмежити кількість тварин, що дозволяється перевозити на одному рейсі. Крім того, перевезення тварин, прийнятих як зареєстрований багаж разом з контейнером і харчуванням, повинно оплачуватися як додаткова послуга, за яку пасажир має сплатити відповідний тариф, установлений перевізником [1].

Вирішивши взяти домашню тварину з собою у відпустку, пасажир повинен обов'язково повідомити про це авіаперевізника до початку купівлі чи бронювання авіаквитка. Можна повідомити про вказане

рішення летіти з твариною і пізніше, але не пізніше ніж за 24 годин до рейсу (залежить від правил перевезення авіаперевізника). Вказана дія є необхідною, зважаючи на обмежену дозволена кількість місця для перевезення тварин, яка, зазвичай, становить від одного до чотирьох.

Для перевезення тварин необхідно напередодні зібрати та пред'явити такі документи, а саме: ветеринарно-санітарний паспорт, ветеринарне свідоцтво про вакцинації, довідки про стан здоров'я тварини, що додаються до перевізного документа і підтверджують можливість здійснення перевезення. Перевезення тварин міжнародними рейсами здійснюється за наявності міжнародного ветеринарного сертифікату і дозволу на ввезення або вивезення.

Особливі умови встановлено законом щодо перевезення тварин, які задіяні в роботі правоохоронних органів або супроводжують інвалідів. Відповідно до п. 7 ст. 102 Повітряного кодексу України, службові тварини, які супроводжують інваліда, перевозяться безплатно у пасажирському салоні повітряного судна за умови дотримання правил експлуатації повітряного судна [3]. Згідно з п. 3 гл. 2 розділу XII Правил, службові собаки (собаки-поводирі), які допомагають працівникам державних органів, командам рятувальників чи сліпим або глухим пасажиром і які супроводжують таких пасажирів, перевозяться безкоштовно разом з контейнерами і продуктами для їх харчування [1].

У пасажирському салоні повітряного судна дозволяється перевозити:

- службових собак у супроводі кінолога;
- собак-поводирів для сліпих і глухих пасажирів за умови, що на тваринах є ошийник і намордник. При цьому службова собака, собака-поводир повинні знаходитися біля ніг пасажирів/кінолога;
- дрібних тварин, маса яких разом із засобами перевезення не перевищує 8 кг. Клітки птахів повинні бути покриті щільною світлонепроникною матерією. Ті ж тварини, маса яких із засобом перевезення перевищує 8 кг, перевозяться тільки в багажно-вантажних відсіках повітряного судна (крім собак-поводирів). У разі перевезення тварин пасажир відповідає за таку тварину, а також забезпечує надання необхідних документів, передбачених чинним законодавством. Перевізник не відповідає за травмування, втрату, затримку, захворювання або загибель таких тварин у разі відмови у ввезенні їх в країну призначення або транзиту, якщо така шкода не була заподіяна внаслідок недбальства перевізника [1].

На підставі вказаного вище, можна зробити висновки, що правове регулювання перевезення тварин повітряним транспортом здійснюється досить детально. У зв'язку з необхідністю забезпечення безпеки пасажирів, екіпажу повітряного судна під час авіаперевезення тварин та птахів пасажирів повинні бути не лише обізнані в правилах їх

транспортування, а й зібрати й оформити необхідні документи щодо стану здоров'я тварини чи птаха. Хоча процес збирання вказаних документів є тривалим, проте дуже важливим, так як пов'язаний з юридичною відповідальністю власника тварини у випадку нанесення нею шкоди під час авіаперевезення, забезпечують безпеку та комфортність перельоту особам, які отримують авіаційні послуги.

Література

1. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: наказ Міністерства інфраструктури України від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12/print1443100114311832>

2. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

УДК 341.229:656.7.071.1(043.2)

Ковальова В. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Череватюк В. Б., к.і.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ КОСМОНАВТІВ У МІЖНАРОДНОМУ КОСМІЧНОМУ ПРАВІ

Космос – це синонім астрономічного визначення Всесвіту. Розрізняють далекий космос – світ зірок і галактик, і ближній космос, що включає «навколоземний» простір. Освоєння космічного простору (простір, що знаходиться за межами земної атмосфери) привело до суттєвих змін у підходах до забезпечення міжнародного правопорядку, що обумовлено як інтернаціональним характером космічної діяльності, так і глобальними наслідками від неї, насамперед, для забезпечення сталого розвитку. Це стало однією з причин виникнення одного з напрямів міжнародного права – міжнародного космічного права.

На думку Пронюк Н. В., міжнародне космічне право – це сукупність міжнародно-правових принципів та норм, які встановлюють режим космічного простору та небесних тіл і регулюють відносини між державами, міжнародними організаціями і комерційними фірмами у зв'язку з дослідженнями і використанням космосу» [4].

Об'єктами міжнародного космічного права вона визначає все те, з приводу чого суб'єкти міжнародного космічного права можуть вступати в міжнародні правовідносини, тобто космічний простір, Місяць та інші